

ความรู้รอบเทียน

ทวีศักดิ์ แก้วบุรี
บรรณาธิกรรภ์ปฏิบัติกรร

สำนักหอสมุดและศูนย์สรรมสนเทศวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

มนุษย์รู้จักใช้ประโยชน์จากเทียนตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน
เริ่มแรกเราเรียนรู้การใช้แสงสว่างจากเปลวเทียนจากไขมันของสัตว์
เมื่อสามพันปีก่อนคริสตกาล ชาวอียิปต์สามารถทำเทียนได้จากขี้ผึ้ง
ซึ่งได้จากสารที่ผึ้งขับออกมาเพื่อซ่อมแซมรังผึ้ง ต่อมาในช่วงศตวรรษ
18 การผลิตเทียนนิยมใช้ไขปลาวาฬเป็นวัตถุดิบหลัก และได้พัฒนา
เป็นวัตถุดิบอื่นๆ ในเวลาต่อมา เช่น ไขมันจากพืชในตระกูล ไขมันจาก
เรพซีด (rapeseed) คาโนล่า (canola) และรากของพืชตระกูลกะน้า
ซึ่งราคาถูกรกว่าไขปลาวาฬ

ปัจจุบันวัตถุดิบหลักที่นิยมใช้ในการผลิตเทียนได้จาก
กระบวนการกลั่นน้ำมันปิโตรเลียมที่เรียกว่า พาราฟิน และยังมี
วัสดุปรุงแต่งอื่นๆ ที่ช่วยทำให้เทียนตรงตามความต้องการนำไปใช้
ประโยชน์มากขึ้น เช่น ไขเพื่อประดับตกแต่ง เพื่อให้แสงสว่างหรือ
ให้ความร้อน เป็นต้น ด้วยการผสมน้ำหอม ใช้สมุนไพรเป็นส่วนประกอบ
การปรับปรุงรูปลักษณ์และภาชนะที่ใส่ให้มีความหลากหลาย เกร็ดวิทย์
ฉบับนี้ จะพาไปรู้จักความรู้รอบ “เทียน”

เทียนที่นิยมใช้ส่วนใหญ่เรียกว่าเทียนไข ลักษณะเป็นแท่ง มีพาราฟินเป็นส่วนประกอบ ทรงกลม ไล่เทียนทำมาจากด้ายซึ่งเป็นวัตถุติดไฟที่ได้จากการปั่นเป็นเกลียว ทำหน้าที่เป็นเชื้อเพลิง เมื่อติดไฟความร้อนจากเปลวไฟจะละลายเนื้อเทียน และดูดซับน้ำตาเทียนให้ขึ้นไปตามไส้เทียนเพื่อให้ไส้เทียนติดไฟได้ต่อเนื่องเป็นเวลานานโดยดับ

เทียนไขทำอะไรได้บ้าง?

1. เทียนให้แสงสว่าง ในเวลากลางคืนที่ไฟดับ หรือตามชนบทที่ไม่มีไฟฟ้าใช้ นิยมจุดเทียนเพื่อให้แสงสว่างเวลาอ่านหนังสือ นอกจากนี้แสงจากเปลวเทียนยังให้ความรู้สึกสบายตา อบอุ่น ผ่อนคลาย จึงนิยมจุดเทียนเพื่อให้แสงสว่างบนโต๊ะอาหาร
2. เทียนใช้ประกอบพิธีกรรมต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นพระราชพิธีหรือศาสนพิธีต่างๆ เทียนถูกใช้เพื่อประกอบพิธีกรรม เช่น ประเพณีแห่เทียนพรรษาที่ถูกสืบทอดมายาวนานก็มีการแกะสลักเทียนอย่างวิจิตรงดงามถวายแด่พระสงฆ์ เพื่อให้พระสงฆ์ใช้ในช่วงเข้าพรรษา แสดงให้เห็นถึงศิลปวัฒนธรรมและประเพณีอันดีงามของไทย โดยใช้เทียนเป็นวัตถุดิบหลัก และแสงสว่างจากเปลวไฟบนเทียนถูกใช้เป็นสัญลักษณ์แทนการรู้แจ้งทางปัญญา
3. เทียนใช้เป็นเครื่องประดับตกแต่ง นอกจากประโยชน์ใช้สอยแล้ว เทียนยังเป็นเครื่องประดับตกแต่งบ้าน แต่งสวน เพราะการออกแบบเทียนในปัจจุบันมีสีสันที่หลากหลาย มีรูปร่างรูปทรงต่างๆ ตามความต้องการนำไปใช้ประโยชน์
4. เทียนให้ความร้อน ความอบอุ่น และเพื่อบำบัดรักษาโรค ตามร้านอาหารจะใช้เทียนเพื่ออุ่นอาหารเนื่องจากสามารถให้ความร้อนได้ต่อเนื่องเป็นเวลานาน ความอบอุ่นและกลิ่นหอมจากเทียนยังช่วยบำบัดรักษาโรคได้ ทำให้ผ่อนคลายและลดความเครียด ร้านสปาส่วนใหญ่จึงมักจุดเทียนหอมเพื่อสร้างบรรยากาศให้ลูกค้าผ่อนคลาย

เทียนมีกี่ประเภท

1. เทียนเทเปอร์ (Taper Candle) คือ เทียนที่ใช้ตกแต่งบนโต๊ะอาหาร หรือเทียนบูชา เพื่อให้แสงสว่าง มีลักษณะเป็นแท่งเรียวยาว
2. เทียนลอยน้ำ (Floating Candle) คือ เทียนที่เวลาใช้จุดลอยบนน้ำเพื่อความสวยงาม มีรูปทรงต่างๆ มากมาย เช่น ดอกกุหลาบ ดอกลีลาวดี เป็นต้น
3. เทียนเจล (Gel Candle) คือ เทียนที่มีความใสเหมือนเจลลี่ หรือวุ้น เนื้อเทียนมีความนิ่ม ใสภาชนะที่มีความใสประเภทแก้ว รูปทรงต่างๆ นำวัสดุต่างๆ มาตกแต่ง ทำของที่ระลึก ตกแต่งบ้าน
4. เทียนพิลาร์ (Pillar Candle) เทียนขนาดใหญ่รูปทรงต่างๆ เช่น รูปทรง สี่เหลี่ยม หกเหลี่ยม แปดเหลี่ยม พีระมิด ทรงกระบอก สามารถตั้งได้โดยไม่ต้องใช้เชิงเทียน ส่วนมากจะนิยมทั่วไป ใช้ประดับ ให้แสงสว่าง
5. เทียนภาชนะ (Container Candle) คือ เทียนที่เทในภาชนะรูปทรงต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น แก้วน้ำ กระจกเซรามิก เพื่อให้มีกลิ่นหอม โดยการเติมน้ำมันหอมระเหยในเนื้อเทียน

6. เทียนทีไลท์ (Tea Light Candle) คือ เทียนที่ใส่ภาชนะทรงเหลี่ยม หรือทรงกลม ใส่ในภาชนะโลหะ ใช้จุดให้ความร้อน นิยมใช้จุดใต้เตาน้ำมันหอมระเหยให้เกิดกลิ่นหอม หรือจุดอุ่นอาหาร

ประโยชน์ของเทียนในชีวิตประจำวัน

1. ช่วยทำให้ฉลากของจดหมาย หรือกล่องพัสดุกันน้ำได้ นำเทียนไขไปถูๆบนบริเวณที่เราฉาหน้าซองหรือกล่องพัสดุ ก็สามารถช่วยให้ฉลากไม่เลอะเลือนเมื่อโดนน้ำได้
2. ช่วยแก้ปัญหาลิ้นชักฝืด นำเทียนไขมาทาถูบริเวณด้านล่างที่เป็นบริเวณที่ลิ้นชักสัมผัสกัน ก็จะลดปัญหาลิ้นชักฝืดไปได้
3. ช่วยลดความชื้นของกลอนประตูและหน้าต่างหรือบานพับ นำเทียนไขไปถูบริเวณกลอน บานพับ แล้วลองดึงเข้าดึงออกเพื่อทำการหล่อลื่นก็จะช่วยให้การปิดเปิดประตูหน้าต่างทำได้สะดวกและง่ายขึ้น
4. ช่วยลดน้ำตา เวลาชอยหัวหอมทำกับข้าว ให้จุดเทียนไขไว้ใกล้ๆบริเวณเขียง แล้วชอยหัวหอมตามปกติ จะช่วยลดน้ำตาให้คุณได้ ไม่เชื่อก็ต้องเชื่อ
5. ช่วยแก้ปัญหาซีบิตขัด นำเทียนไขไปถูที่ซีบิตที่ติดขัด แล้วรูดขึ้นรูดลงซัก 3-4 ครั้ง ก็จะช่วยให้รูดซีบิตได้ลื่นปรืดๆ ขึ้น
6. ช่วยลดกลิ่นห้องที่เพิ่งทาสีใหม่ เพียงแค่ปิดประตูหน้าต่างให้หมด จุดเทียนไข จากนั้นก็ดับ และปล่อยให้เทียนไขจะช่วยลดกลิ่นดังกล่าวได้

เทียนที่เราเห็นอยู่ในชีวิตประจำวัน ไม่ได้มีประโยชน์แค่จุดไฟ แต่มีประโยชน์มากมายหลายด้าน หวังว่าผู้อ่านคงได้ความรู้และใช้ประโยชน์จากเทียนในชีวิตได้มากขึ้น พบกันใหม่ในวารสารกรมวิทยาศาสตร์บริการ คอลัมน์เกร็ดวิทย์ ฉบับหน้ารอติดตามกันนะครับ

เอกสารอ้างอิง

Flame.(online) (view 9 january 2017) Available from

<http://aven.amritalearning.com/index.php?sub=101&brch=298 &sim=1504&cnt=3480>

ชนะ บุญเฉลียว. รู้หรือไม่เทียนทำจากอะไรได้บ้าง [ออนไลน์]. [อ้างถึงวันที่ 9 มกราคม 2560]. เข้าถึงจาก <https://www.gotoknow.org/posts/530583>

เทียนไข ประโยชน์น่าทึ่ง ที่ควรบอกต่อ [ออนไลน์]. [อ้างถึงวันที่ 9 มกราคม 2560]. เข้าถึงจาก <http://home.kapook.com/view100208.html>

แหล่งเรียนรู้แท่งเทียน (ออนไลน์).แหล่งเรียนรู้ออนไลน์ สสวท. [อ้างถึงวันที่ 9 มกราคม 2560].

เข้าถึงจาก http://fieldtrip.ipst.ac.th/intro_sub_content.php?content_id=19&